

హనుమతి స్తోత్రాలక్ష్మణబ్రతవశత్తుభ్యు పరివారస్థాపేత శ్రీరాముచంద్రపరమ్భవ్యాణి నమః

శ్రీమద్బ్రహ్మాయణం :: అయిప్రధాన్యకాండ :: ఖర్షణిష్ఠం

శ్రీహోభక్తి నావు సంఎత్తరం, ఉత్తరాయణం,
గీత్మచుముల్ను, జెప్ప మాసం

- 14 -

బహుళ పుక్క దళమి - తాన్

30.05.2023 - మంగళవారము

శ్రీ గుట్ట వ్యవస్థ

గురుత్రహృద్యా గురుర్విష్ణుః, గురుదేవో మహాశ్వరః ।
గురుస్వామ్యత్పరంబహృద్యా, తస్మై శ్రీగురవే నమః ॥

శ్రీనాయిని వ్యాఖ్యన

శ్రీవెంకటాదినిలయః, కమలాకాముకః పుష్మాన్ |
అభంగురవిభూతిరస్తరంగయతు మంగళమ్ ||

అవ్వి సంకల్పః

శ్రీమదదివరాహస్క్యత్రే, విరాజమానస్య, శ్రీపద్గౌవతీజానేః, అఖిలాండకోటిబ్రహ్మండనాయకస్య,
శ్రీరామచంద్రరూపాంతరస్య, భగవతః, శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామినస్యన్నిధౌ, హనుమత్ సీతాలక్ష్మణ,
భరతశత్రుఘ్ను, పరివారసమేత, శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణః, పరిపూర్ణముగ్రహేణ, అస్మిన్ భువనే ,
సమస్తాధివ్యాధీనాం, నివారණార్థం, భారతవర్షే విద్యావిత్తవాణిజ్య కృషివైద్యవైజ్ఞానిక, దేశరక్షణాదిరంగేషు,
విద్యమానానామ్, ఆస్తికమహాజనానాం, సర్వేషాం, సకుటుంబానాం, ఆయురారోగ్యశర్య,
సద్మధీత్యాది, సర్వశుభఫలప్రాప్తుర్భం,ధర్మాచరణద్వారా శ్రీరామరాజ్యస్య, పునర్వ్యవస్థాపనార్థం,
ఉద్యోగార్థినాం, సముచితోద్యోగప్రాప్తుర్భం,దంపతీనాం, అనుకూలదాంపత్యసిద్ధుర్భం,సన్మానస్య
పితృవాక్యపరిపాలనామకూల బుద్ధిప్రచోదనార్థం, సకలకార్యసిద్ధుర్భం గోసంరక్షణార్థంచ, శ్రీమద్వాలీకి
రామాయణే, అయోధ్యకాండే, యథాశక్తి, శోకవ్యాఖ్యాన పురస్పరం,ప్రథమసర్గ శోక పారాయణం,
తథా, శ్రీధన్యంతరి మంత్ర పారాయణంచ, అన్యోన్యసాహయేష, ఆచార్యముఖేష, కరిష్మామహే.

శ్రీ వల్లేకి పూర్ణనీ - కూజంతం రామరామేతి మధురం మధురాక్షరమ్ ।
ఆరుహ్య కవితాశాఖాం వన్నే వాల్మీకి కోకిలమ్ ॥

శ్రీ ఆంజనేయ పూర్ణిమ - మనోజవం మారుతతుల్యవేగం జితేష్టియం బుద్ధిమతాం వరిష్టమ్ |
వాతాత్మజం వానరయూధముఖ్యం శ్రీరామదూతం శిరసానమామి ||

శ్రీ తేమాయణ పూర్వినే - వాల్మీకిగిరి సంభూతా రామసాగర గామినీ ।
పునాతి భువనం పుణ్యా రామాయణ మహానదీ ॥

శ్రీ తెము పూర్ణి - అయోధ్యాభ్యేతు గుర్వర్థే తృక్షూరాజ్యం గిరోవసన్ పాదుకే భరతాయాదాత్ సరామః శరణం మమ ॥
శ్రీతెముచంప్రపర్బుహ్యాణే నీమః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాండే ప్రథమస్తరః

ధనుర్వేదవిదాం శ్రేష్ఠః లోకేతుతిరథసమ్మతః ।
అభియాతా ప్రహర్తా చ సేవానయవిశారదః ।
అప్రధృష్యశ్చ సంగ్రామే క్రుద్భైరపి సురాసురైః || 1.29 ||

అవసూయో జితక్రోధః న దృష్టో న చ మత్సరీ ।
న చావమన్తా భూతానాం న చ కాలవశానుగః || 1.30 ||

వివం శ్రేష్ఠగుణైర్యక్తః ప్రజానాం పార్థివాత్మజః ।
సమ్మతప్రిమ లోకిమ వసుధాయః క్షమాగుణైః ।
బుద్ధ్య బృహస్పతిస్తుల్యః వీర్యణాపి శచిపతేః || 1.31 ||

తథా సర్వప్రజాకాస్తేః ప్రీతిసంజనవైః పితుః ।
గుణైర్విరురుచే రామః దీప్తస్మార్య ఇవాంశుభిః || 1.32 ||

తమేవం ప్రతసమ్మన్వమ్ అప్రధృష్యపరాక్రమమ్ ।
లోకపాలోపమం నాథమ్ అకామయత మేదినీ || 1.33 ||

విత్తైస్తు బహుభిర్యక్తం గుణైరమపమైస్పుతమ్ ।
దృష్ట్య దశరథో రాజు చక్రే చిన్తాం పరాతపః || 1.34 ||

అథ రాజ్ఞో బభూవైవం వృద్ధస్య చిరజీవినః ।
ప్రీతిరేషా కథం రామః రాజు స్యాన్ముయి జీవతి || 1.35 ||

ఏషా హృష్య పరా ప్రీతిః హృది సంపరివర్తతే ।
కదా నామ సుతం ద్రుక్ష్యామ్యభిషిక్తమహం ప్రియమ్ || 1.36 ||

వృద్ధికామో హి లోకస్య సర్వభూతానుకమ్మనః ।
మత్తః ప్రియతరో లోకే పర్జన్య ఇవ వృష్టిమాన్ || 1.37 ||

యమశక్రసమో వీర్య బృహస్పతిసమో మతో ।
మహీధరసమో ధృత్యాం మత్తశ్చ గుణవత్తరః || 1.38 ||

మహీమహామిమాం కృత్యామ్ అధితిష్ఠతమాత్మజమ్ ।
అనేన వయసా దృష్ట్యా యథాస్వర్గమవాప్యుయామ్ || 1.39 ||

ఇత్యైత్రీవిధైషైషైః అన్యపార్థివదుర్లభైః ।
శిష్టైరపరిమేయైశ్చ లోకే లోకోత్తరేర్ఘణైః || 1.40 ||

తం సమీక్ష్య మహారాజః యుక్తం సముద్రైష్ట్యైః ।
నిశ్చిత్య సచివైస్మార్థం యువరాజమమన్యత || 1.41 ||

దివ్యస్తరిక్షే భూమకౌ చ ఫోరముత్పాతజం భయమ్ ।
సజ్ఞచక్షే చ మేధావీ శరీరే చాత్మనో జరామ్ || 1.42 ||

పూర్వచంద్రానవస్యాధ శోకాపమదమాత్మనః ।
లోకే రామస్య బుబుధే సంప్రియత్వం మహాత్మనః || 1.43 ||

ఆత్మనశ్చ ప్రజానాం చ శ్రేయసే చ ప్రియేణ చ ।
ప్రాప్తకాలేన ధర్మత్వాన్ భక్త్య త్వరితవాప్యుపః || 1.44 ||

వానానగరవాస్తవాన్ పృథగ్గానపదానపి ।
సమానినాయ మేదిన్యాః ప్రధానాన్ పృథివీపతీన్ || 1.45 ||

న తు కేకయరాజునం జనకం వా నరాధిపః ।
త్వరయా చానయామాస పశ్చాత్తో శ్రోష్యతః ప్రియమ్ || 1.46 ||
ఇతి శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాండే ప్రథమస్వర్గః

“ఫులశ్శుతిః”

ఆయుష్యమారోగ్యకరం యశస్యం సౌభ్రాత్మకం బుద్ధికరం సుఖం చ ।
శ్రోతవ్యమేతన్నియమేన సద్భృః అభ్యానమోజస్మరమృద్ధికామైః ॥

“శ్రీలిముచంద్రు, పిరీబ్రహ్మణేనిమః”

అర్థ శీల్పాల్మిష్టామ్

అచ్యుతానంత గోవింద, విష్ణు నారాయణామృత ।

రోగాన్నే నాశయశేషాన్, ఆపు ధన్యవ్యారే హరే ॥ 1 ॥

ఆరోగ్యం దీర్ఘమాయుష్యం, బలం తేజో ధియం శ్రియం ।

స్వభక్తేభోయై నుగ్గపూసం, వందే ధన్యవ్యారిం హరిమ్ ॥ 2 ॥

ధన్యవ్యారేరిమం శ్లోకం, భక్త్యా నిత్యం పరాన్తి యే ।

అనారోగ్యం న తేషాం స్యాత్, సుఖం జీవన్ని తే చిరమ్ ॥ 3 ॥

ఓం, నమో భగవతే వాసుదేవాయ, ధన్యంతరయే, అమృతకలశహస్రాయ, వజ్రజలోకహస్రాయ,
సర్వమయవినాశనాయ, త్రైలోక్యనాథాయ, మహావిష్ణవే స్వాహా । ఓం, వాసుదేవాయ విద్మహే,
సుధాహస్రాయ ధీమహి । తన్నో ధన్యవ్యారిః ప్రచోదయాత్ ।

అర్థ సీవ్ర్షుషాపూర్ణాన్

ఆరోగ్యం పద్మబంధుర్వితరతు, నితరాం సంపదం శితరశిశ్మిః,

భూలాభం భూమిసుత్రః, సకలగుణాయుతాం వాగ్యిభూతిం చ సౌమ్యః ।

సౌభాగ్యం దేవమంత్రి, రిపుభయవమనం భార్గవః, శౌర్యమార్గిః,

దీర్ఘాయుష్మింపాకేయః, విపులతరయఃకేతుః, ఆచంద్రతారమ్ ॥

అరిష్టాని ప్రణశ్యన్తు దురితాని భయాని చ ।

శాంతిరస్తు పుభం మేతుస్తు గ్రహః కుర్వన్తు మంగళమ్ ॥

అర్థ శీల్పాల్మిష్టామ్ : యదక్షరపద్భ్రష్టం, మాత్రాహీనం చ యద్భవేత్ ।

తత్పర్వం క్షమ్యతాం దేవ, నారాయణ నమోతుస్తుతే ॥

అర్థ శీల్పాల్మిష్టామ్ : కాయేన వాచా మనేంద్రియైర్వా,

బుద్ధ్యత్పునా వా ప్రకృతేస్వభావాత్ ।

కరోమి యద్యత్పకలం పరష్పై,

నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

అర్థ పుంగికమ్ : శ్రియః కాన్తాయ కళ్యాణానిధయే నిధయేతుధినామ్ ।

శ్రీవేంకటనివాసాయ, శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥

* * *